

Motion till riksdagen 2005/06: MJ28

av Marie Wahlgren m.fl. (fp)
med anledning av skr. 2005/06:88

Ekologisk produktion och konsumtion – Mål och inriktning till 2010

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör fokusera på miljömål och inte på mål baserade på produktionsmetoder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett mål för statlig verksamhet men inte för kommuner, regioner eller landsting vad avser upphandling av ekologiskt producerade varor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utökad kunskap inom Sveriges kommuner om möjligheten att ställa miljökrav vid upphandling.

Motivering

Ekologisk produktion kan ha många miljöfördelar, mindre användning av kemikalier samt ett produktionssätt som gynnar biologisk mångfald för att nämna ett par. Graden av miljönytta är dock olika för olika gårdar och beror till exempel på om man har slutit kretsloppen på gården. Folkpartiet är medvetet om dessa positiva effekter av det ekologiska jordbruket. Vi anser också att ekologisk märkning kan vara en marknadsmässig fördel och att den bör öka möjligheten att ta ut ett högre pris för varan i konsumentledet. Trots detta vill vi inte ha några nationella mål vad avser ekologisk odling.

Folkpartiet ställer sig tveksamt till att ha politiska mål för olika odlingsformer. Vi anser att man i stället skall ha miljömål för jordbruket. Dessa miljömål borde i mycket gynna det ekologiska jordbruket då man där har stora möjligheter att producera livsmedel med liten miljöpåverkan. Vi är än mer tveksamma till att regeringen sätter målet endast för det ekologiskt certifierade jordbruket, med full vetskap om att många jordbrukare som driver ekologisk odling av kostnadsskäl valt att inte certifiera sig. Det borde vara av

Fel! Okänt namn på

mindre intresse från politiskt håll om produktionen har en ekologisk certifiering eller inte så länge de miljö fördelar som erhålls via ett mer miljömässigt jordbruk uppkommer. Vi anser att skälet för jordbrukare att certifiera sig skall vara marknadsbaserat. Om konsumenten är villig att betala det högre pris som en ekologisk certifiering (Krav-märkning) innebär kommer också jordbrukarna att certifiera sig. Därför är konsumentdriven ökning av den ekologiska produktionen det enda hållbara i längden. Det finns en tendens att regeringen vill tona ner prisskillnadens betydelse för den enskilde konsumenten när det gäller att välja mellan ekologiska och icke-ekologiska produkter. En förbättrad konkurrens är särskilt viktig för att ge konsumenter större chans att ha råd att välja ekologiskt.

Regeringen hänvisar också till det pågående regeringsuppdraget till Konsumentverket att ”främja konsumtionen av ekologiska livsmedel”. Folkpartiet har vid flera tillfällen påpekat vikten av att myndigheter särskiljer på information och kunskapsförmedling och ren opinionsbildande verksamhet. Vi anser att myndigheter inte skall bedriva ren opinionsbildande verksamhet utan att detta måste lämnas över till t.ex. frivilligorganisationer såsom konsumentrörelsen.

Konsumentmakt är viktig när det gäller miljöfrågor och vi anser därför att det är rimligt att staten sätter ett mål för andelen av ekologiskt producerade varor i sin egen konsumtion. Här anser vi att man kan överväga ett mer ambitiöst mål, till exempel 30 procent i stället för 25. Däremot anser vi inte att man skall sätta ett mål för hela den offentliga sektorn. Vi anser det vara upp till kommuner, regioner och landsting att sätta sina egna miljömål när det gäller konsumtionsfrågor. Det kan till exempel vara ett viktigare miljömål för vissa kommuner att gynna närproducerade livsmedel i stället för ekologiska.

Vi anser att de viktigaste åtgärderna för att gynna ekologisk produktion är att få en tydlig koppling till miljönytta och ett fokus på miljöersättningarna i de kommande landsbygdsprogrammen. Det gynnar inte utvecklingen i nuläget om regeringen går in med styråtgärder som missgynnar de odlare som väljer att inte eko-certifiera sig. Vi kan också känna en viss oro för att om man stödjer utgifterna för certifieringskostnaderna kommer detta att leda till sämre effektivitet hos certifieringsorganisationerna. Vi anser vidare att en utökad kunskap inom Sveriges kommuner om möjligheten att ställa miljökrav vid upphandling skulle gynna den ekologiska produktionen. Regeringen bör föra en dialog med Sveriges kommuner och landsting om hur denna medvetenhet ska kunna ökas.

Folkpartiet har i andra motioner lyft upp vikten av att uppmuntra de insatser som görs genom bland annat Greppa Näringen och Odling i Balans för att konventionell odling i ökad utsträckning skall bedrivas på ett miljömässigt hållbart sätt. Vi anser att dessa insatser kan ha en mycket stor betydelse då en stor andel brukar sin jord på ett konventionellt sätt.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 april 2006

Marie Wahlgren (fp)

Lennart Fremling (fp)

Anita Brodén (fp)

Lars Tysklind (fp)

Sverker Thorén (fp)

Heli Berg (fp)